

ТУРЦИЯ

—○○○—

ВЪСТНИКЪ ЗА ИНТЕРЕСИ НА НАРОДЪТЪ.

—○○○—

ТУРЦИЯ излязува съка събота. Годишната цѣна за въ имперіята по царската поща, е 4 бѣли мѣдиѣта; а въ имперіята, 5 бѣли мѣдиѣта. Спомоществованіята трѣбува да сѣ годишни и предплатени. Писмата които се отнасятъ до редакціята са надписуватъ до Н. Геновича, редактора и издателя на въстникъ. Външните настоятели отговарятъ за въстникъ. Подписката за спомоществованіята става направо въ Цариградъ—Галата при сѣщиятъ.

27 ЯНУАРИЯ (ПО НОВИ СТИЛЬ)

—○○○—

11 РАМАЗАНЪ 1282 ОТЪ ЕГІПРА.

КАКЪ СЯ ОБОГАТИВАТЪ ИЗЕДНО НАРОДЪ И ЦАРИЦИНА. (1)

Второ, прѣдстави, че това въспирание не можеше да прѣдвари запасието на златото и на среброто, защото всякогажъ бѣше лесно да го изнася нѣкой скрито, по малкостта на объема на тѣх метали спорядъ стойността имъ. — Че самото сребро да си въспирѣ това изнасяне бѣше, да се направи едно прилично внимание на онова, което тѣх наричаха равновѣсіе на търговіята. — Че кога мѣстото изнасяше за една стойность по-голяма, отъ онази която внасяше, тогазъ то задължуваше едното блюдо на равновѣсіето заради чуждоотранни народи, което бѣваше безъ друго платено нему въ злато и сребро, и отъ това се умножаваше количеството на тѣх метали въ царцината; обаче кога мѣстото внасяше за една по-голяма стойность отъ онази, която изнасяше, тогазъ то дължуваше на чуждоотранни народи едно сребро блюдо, което трѣбуваше да имъ го плати также съ пари, и отъ туй намаляваше количеството на метали. — Че въ послѣдній случай, да въспирѣ нѣкой изнасянето на тѣх метали, то не ще рече да го запрѣ, въ само да го направи повече харчонито като му постави много опасность; че това бѣше среброство да направи мѣнителницитъ още повече непоносими отъ колкото не щаше бѣде безъ него на едно мѣсто дължникъ на равновѣсіето; търговецъ, който купуваше мѣнителницъ за чужда страна задължуваше се тогазъ да плати на сарафина, който му я продаваше, нѣ само обикновенитъ опасность, труда и разноскитъ за прѣнасянето на парити, нѣ и още извънреднитъ опасность, които произлизаше отъ въспиранието. — Че колкото по-много имаше мѣнителници сребро едно мѣсто, и колкото повѣче равновѣсіето на търговіята бѣваше также противно него, парити на то мѣсто изгубваху тогазъ по-много отъ стойността си, сравнително съ ония на друго мѣсто, на което равновѣсіето бѣше дѣлно. — Че отъстина, ако мѣнителницитъ между Англичана и Оланда, на примѣр, бѣха били по 5 на 100 сребро Англичана, тогазъ трѣбуваху сто и пять лири въ Англичана, да си купи еднъ мѣнителницъ отъ сто лири, да си платятъ въ Оланда; че слѣдователно сто и пять лири въ Англичана чинятъ сто лири въ Оланда, и немояха купятъ освѣнъ едно сравнително количество оландскъ стокъ; кога напротивъ сто лири въ Оланда струваху сто и пять лири въ Англичана, и можяха купятъ едно сравнително количество англичанскъ стокъ; че англичанската стока продадена въ Оланда ще бѣде по евтина; а оландската стока продадена въ Англичана ще бѣде по скъпа, спорядъ разликата на мѣнителницитъ между двата народа; че съ това среброство, отъ една страна, Англичана зинуваше по-малко оландскъ пари, а пакъ отъ друга, идяха отивать по много англичанскъ пари въ Оланда по размѣр-

ността на куна отъ тази разлика, и слѣдователно равновѣсіето на търговіята щаше бѣде противно за Англичана, и щаше догрѣбува да си занесе за въ Оланда еднъ по-голямъ купъ злато и сребро.

Туй разсужданіе едно бѣха прави и друго измѣрени. Тѣ бѣха прави въ това что потвърди, че изнасянето на златото и на среброто по среброство търговіята можеше често да понесе на мѣстото. Туй бѣха прави также что потвърди, че нѣкое въспирание не можаше да запрѣ изнасянето на тѣх метали, кога търговците намираха нѣкой добивка да ги изнасятъ. — Обаче това бѣха чисти измѣрени, кога хората полагаха, че грѣхъ да се заварди или да се умножи количеството на тѣх метали записише повисше отъ вниманието на управленіето, нежели колкото направи грѣхъ да заварди или да умножи количеството на всяка друга полезна стока, която свободата на търговіята не прѣстана никогажъ да надокра доволно, безъ да има потребъ ни отъ най-малкото внимание отъ страна на управленіето.

То бѣше още едно измѣрение что казваха, че голѣмата цѣна на мѣнителницитъ безъ друго умножаваше онова, което тѣх наричаха неопосно равновѣсіе на търговіята или, че то направише по-голямо изнасяне на златото и на среброто. Тая голѣма цѣна на случая бѣше, отъстина, съвършено непоносима на търговците, които имаша да испрацятъ пари по чужди мѣста; тѣх плащаха тогазъ по скъпо мѣнителницитъ колкото повече сарафити имъ даваха за чуждоотранни мѣста. Нѣ още и опасността, които се случаваше отъ въспиранието, можаше надокра на сарафити нѣкой извънредитъ разноскъ, то не произлизаше отъ това, че не трѣбуваху да излѣзатъ отъ мѣстото повисше пари. Тая разноска изобщо бѣваше въ истото мѣсто, за да плати измамъ, които изнасяше лѣжешкомъ парити, и тѣ не трѣбуваше да надокра изнасянето нито на еднъ талеръ повисше отъ опредѣлений купъ, за който тѣх плащаха мѣнителницъ. Друго, голѣмата цѣна, на мѣнителницитъ трѣбуваше естествено да расположи търговците да се затичатъ, да поставятъ въ равновѣсіе колкото се можеше тѣхнитъ владѣнскъ съ владѣнскитъ си, за да не остава да плацатъ голѣмъ цѣна за мѣнителницитъ освѣнъ за едно твърдъ малко количество. Най-послѣ голѣмата цѣна на мѣнителницитъ трѣбуваше да върши върху цѣната на чуждоотранни стокъ както да бѣше направила една даванъ, сврѣхъ да възврати нея цѣна, и отъ това да намали трѣбеніето на тѣх стокъ. Тѣх не трѣбуваше да умножава, напротивъ да намалява онова, което тѣх наричаха неопосно равновѣсіе на търговіята, и слѣдователно изнасянето на златото и на среброто.

При всичко това тѣх мисли, такъва какъ бѣха, сполучихъ да склони ония, на които хората ги отнасяха: тѣ бѣдоха прѣдставени отъ търговци прѣдъ парламенти, прѣдъ князескы сѣѣти, прѣдъ благородни и прѣдъ славни; отъ чловѣци, които ся почнаха да

слушать съвършено дѣлата на търговіята, прѣдъ лица, които мисляха, че ужъ познаватъ нѣчто отъ такъвъ видъ нещества. Че чуждоотранната търговія послаше богатство въ царцината, то оныгъ го доказваше на тѣхъ благородни и ступани, все тѣхъ добръ както и на търговците: обаче какъ и по кой начинъ ставаше това? него нито еднъ отъ тѣхъ не познаше харно. Търговците знаяха твърдъ добръ съ кое среброство тая търговія ги обогатяваше, то бѣше тѣхна работа да го знаятъ; обаче да познаватъ какъ и съ кое среброство тѣх обогатяваху тѣхното си мѣсто, това не бѣше ги грѣхъ никакъ; и тѣх не зеха никогажъ за тѣх прѣдметъ внимание, освѣнъ кога имаша нуждъ да прибѣгнатъ до народа, за да получатъ нѣкои измѣненія въ законити, които се отнасяха върху чуждоотранната търговія.

(Ще слѣди.)

Богороевъ.

РѢШЕНИЕТО НА ВЪПРОСЪТЪ.

II.

Високата мисль на владиката е да пазитъ черковнитъ правила. Той е длъженъ да проповѣдва миръ и любовь; да утѣшава огорченитъ; да оправдава и зацѣпва праведнитъ; да на казва или опрощава виновнитъ; да помага на сиромаситъ; да има свято и непорочно поведение; съ една дума да бѣди образъ (модель) на стадото си.

Противното глѣдани нѣхъ помежду владѣнскитъ си. Тѣх владѣнскитъ само да угнеждатъ народътъ или по добру, да го съблазняватъ, да го попреждатъ, да го съблазнятъ и да го клеветятъ. Тѣх не правятъ ли наистина сѣщо, както едно време Инициеритъ, които като ги нахранили и напоили добру, послѣ имъ плацашъ и динѣ хакъ?

Нѣхъ не смѣли отъ сега никакъ фалда отъ владѣнскитъ си. Зло колкото щеше. Това се доказува отъ грѣшката патриаршии. Тая патриаршия постарали са никога за наше добро? Нѣ. Синоди ли са да направи едно учебно заведение, тамъ дѣто нѣма? Нѣ. Погрижи ли са за поправленіе на духовенството си? Нѣ. Попыта ли чи еднъ къждъ нѣма черква и че има хиляди христіени неоповѣдани и непричастни цѣли години? Че хиляди и хиляди христіени умирахъ и ся погрѣбватъ безъ никакво оцѣване? Никога.

Има ли хабери отъ това патриаршията? Не знае. Нѣ това което знае е че тѣ души само отъ дѣ можатъ се събра пари за да испрацятъ тамъ екаръ, както и Вий Гене Редакторе, нѣмахте че патриаршията е пратила въ Велесъ екаръ Г-на Перистерскаго, който събралъ насилственно отъ бѣднитъ Христіани 120 хиля гроша.

Тѣх не е обаче съ другитъ духовенства. Разгледайте руското, сръбското, влашкото, еллинското; разгледайте и духовенствата на другитъ въри: мохаметанското, католическото, протестанското, еврейското, даже и будическото и нѣхъ ще видите че тѣ различаватъ

(1) Вижъ 24-ти брой на Турция.

толкостъ много отъ гръцкото, колкото бялото отъ черното.

И тъй, менъ ми са чини, Г. Редакторе, че примирението ни съ Караказанъ е невъзможно, както е невъзможно стариятъ чловѣкъ да го направимъ младъ. Съсъ него неможе да си живимъ и да си разискува за общенародни интереси. Върмято го доказа банстателно. Гръците въ святия синодъ са каржтъ до жабя помежду си, колко повече тѣ ще са каржтъ съ насъ, ако би да ни са даде право да засѣдаваме въ него? Дѣто ще имамъ такива прѣпирни невръли и невинѣли, по добръ ще сторимъ да ги избѣгнемъ.

Нъ какъ трѣбува да постапимъ за да ги възбгнемъ? Да търсимъ едно чайре.

Това чайре са състои, спорѣдъ мене, да имъ са немислими нито въ патриаршиятъ, нито въ синодѣтъ, ако искаме да си не бжжтъ и тѣ въ нашите работи. Съ други думи: далечъ отъ насъ патриаршията имъ, далечъ отъ насъ синодѣтъ имъ, далечъ отъ насъ владичити имъ.

КОРЕСПОНДЕНЦИИ НА ТУРЦИЯ

ЛЪСКОВЕЦЪ, 15 Декември. — Наклонността, която влече прѣвзвѣнцѣтъ, кой да стани чорбаджия възникнала е между имъ голѣма вражда, щото единъ другъ си странно възненавѣждатъ и търсѣтъ съ какъвъ начинъ единъ другъ да си побжждаватъ съ хули и интриги прѣдъ правителството, които са противать на честниѣ царскы закони; каквото много пжти нѣкои отъ лѣсковскы чорбаджии сж си обезчестили и си биле испаждани отъ кованѣтъ, защото сж си заблѣжвали отъ правителството като възмутители на закониѣ. Много пжти правителството имъ е забранило да си не мѣсѣтъ вече въ селска работа; нъ то не мѣсѣтъ биле, защото имъ е мѣчно, какъ ще си рѣши да си немѣси като ся научилъ като вѣдци на килиирѣ, и тѣй отъ тѣзи чорбаджии сж си опонили като риба отъ быти, щото незнайтъ какво да правятъ. А на нѣкому туку тѣй внезапно да му хрумне на умѣтъ за злото състояние на училищата имъ, нема, защото то не имъ вѣзва въ работата и нѣма въ тѣхъ нѣщо првенство да дирижтъ. Сега поченвамъ да говорѣмъ за сжщиятъ си предметъ. Тѣзи училища и въ трѣтъ махали да не сѣлже, изключеніе чѣтовското, сега са подиретнаи механитѣ да си построявжтъ едно, което прилича повече на чувствѣла хавра нежели на училище, защото нѣма никакви училищенъ планъ) отъ какъ си ги построили не сж ги поправили нити извѣнъ, нити извѣтрѣ, чѣлѣкъ като погледне възкашната имъ форма погнусява ся отъ красотата и великолѣпнѣто имъ, защото колкото панци имало въ селото имъ, тѣмъ намѣрили спокойно мѣсто да оплетжтъ некуснѣти си мръжи, а за вътрѣшната чистота и красота казване нече каква е. Тѣ клонжтъ къмъ разрушеніе, опасно е, нѣкога непадѣно да ся не сружѣтъ върху бѣднѣти имъ и невинни дѣтца и погуби нѣколко. Имаме главенъ учителъ въ средната махада Г. Р. М. Радулова доста снабденъ съ систематически науки и познава 3—4 язици европейскы. Училището ни бѣше подъ негово управление и ученици доста имаше, въ отдѣленъ класъ имаше около 40, които слѣдуваха при него цѣли 2 години и вснѣката махада бѣше съ тогава учителя задовольна; защото ученицити му ся отличавахъ съ уснѣхъ въ наукити, а най повече въ френскыя языкъ, защото нѣколко отъ ученицити му гдѣто знажтъ да говоржтъ френскы, нѣ и италианскы и немецкы, като стоя въ растоніе на двѣ години и то съ голѣма сила; едно че платата

не можѣ наврѣме да прѣемне, защото всякий баща на ученикѣтъ е одолженъ да заплати, спорѣдъ този неурѣдъ виджъ] че не ще може вече въ махалата ни да учителствува, самовоно си даде оставката и ся призова въ Горни Оряховица, дано тамъ да му е на добръ часъ. По настоящемъ училището и ученицити ни ся лишаватъ отъ главенъ учителъ и гледжтъ да ходжтъ по улицити по 3—4 заедно и си губжтъ напразно добрыти дни. Причината на тѣхното бѣдствие сж тѣхныти нечувствителны съотечественици. — (Слѣдва)

ЖЕЛѢЗНИЦЪ, 22 Декември. — Завчера на 17-18 того, въ петѣкъ сръщу сѣбота, кадѣ 8 часа прѣзъ пощѣтъ, една тайфа отъ 20 души разбойници, са нарядка около къщата на Братя Койогларѣ, и ако и да имало въ двора на къщата десетина души селане въ кола, земя на обсада уличити. Нѣколкоина отъ злодѣйцити прескачжтъ съ стѣла въ двора, и трима души са качватъ горѣ въ къщата дѣто е спалъ Славѣ Койогладу. Като похлопали зембелека на вратата, Славѣ сикалъ чо е майка му и станалъ да отвори вратата на къщата. Изведжжъ двамъ захванали да го удрижтъ по главѣтъ съсъ ножовити, а третѣ си управилъ на сждѣжѣтъ му. Злощастныя догдѣ ся борилъ съ разбойничити достига и братъ му, Тодораки. Но отъ злодѣйцити, които били вънѣ, дохожджтъ еше, и въ 15 минути отгорѣ направитъ на пѣстѣрма и братята и женити имъ и майка имъ и къщата угажува въ крави.

Селанити, които били долу въ една одаа, като чули глѣжката, отворили вратата да виджтъ що е. Злодѣйцити, които били вѣрдали на двора, гржнуватъ отъ горѣ имъ, и тѣ пакъ са затварѣжтъ въ одажта. Като са чулъ гржмѣжтъ, вардачѣтъ (пазвантинна) на махлата, Димитръ, който тоя часъ былъ вѣзълъ въ къщата си, която е близо до двора на речениити Койогларѣ, да си земе ржжавичити, излѣзълъ да види що е, но злодѣйцити тоя часъ изгрмѣважтъ върху му и го свалятъ долу. Нещастныя са помина на другия денъ. Въ тѣзи гюрулѣти разбойничити не смѣяли да ся бавжтъ повече и, като оставили сичкити въ къщата настиени и полумржтви, събиратъ на куиъ и си отхожджтъ.

Това незабавно ся яви на мѣстното управление и презъ деня ся събира умумимезлиштъ, гдѣто са предложило отъ Турци и Българи, че ако мѣстното началство не е въ състояние да ни варди и държи въ безопасность, то нека са дозволи на жителити самички да са вардѣжтъ. Това са дозволило отъ мюдринѣ и бекѣити отъ сѣка махла ся удвоиха и утроиха. (В).

ДЕШ-ОРМАНЪ, 30 Декември. — Прѣди не много врѣме издаденжтъ отъ българскитѣ вѣстници надеждъ за възможното спогождѣніе съ патриаршията върху черковныи ни въпросъ, много ни зарада, като дългото му продълженіе нагна да ни мѣчи. Но ще каже никой: търпени сте, потърпете още. Да, да потърпимъ, но да видимъ нуждите да ли позволявжтъ да са търпи? Вероятно, по вѣнка кой познава нуждите на народѣтъ? Никой.

На много мѣста въ Българіѣ е доста чувствително лишението на духовни пастири, които, при продълженіето на черковныйтъ ни въпросъ, отъ време на време намалявжтъ и нуждѣтъ за пастири става по чувствителна. Много сѣда, които постоянногуважтъ и иждатъ отъ мѣстата си пастири Гърци или Българи, пратени отъ патриаршиискъ стѣржъ, или отъ фенерскѣ Гръкъ, по страхъ ми е чи не ще да да ся продължи това много врѣмя при чувствителната нужда на народа за свѣщенници.

На много мѣста народѣтъ ходи до 6 ча-

са да са черкува, за да чуе Св. Литургія по языкѣтъ си и да прѣеме Св. Причастіе. Сжщо и за възвѣяване и крѣщеніе. Но ще речети: Защо не си направитъ черкови? Да, има нѣкои села, кои отъ три-четири години си сж направили черкови, на стојжтъ изоставени защо нѣма кой да ги освети. Народѣтъ вѣнка на общинитѣ за владичи да му осветѣжтъ черквитѣ и да му намѣржтъ български свѣщенници, а общинитѣ отговаритъ чи наскоро ще ся рѣши въпросѣтъ и ще дойдатъ български владичи и свѣщенници.

Въ послѣдното време спогождѣніето съ фенерскѣтъ патриаршия си показа невъзможно, защото каквото и да е спогождѣніето, то се потжпва правдинитѣ на Българити. Но когато спогождѣніето съ Фенеръ е невъзможно, да не речети чи спогождѣніето съ патриаршията ще е въ полза на българтыя народъ, не Патриаршията всѣкога ще мисли съ лукавничата си да спали българтыя народъ?

Гдѣ представители! да чуемъ вашыятъ гласъ, да ни кажѣтъ какъ да постѣни българтыя народъ?

Вжннитѣ общини казувжтъ на народа: търпѣніе! Народѣтъ казва: вѣн ни лажитѣ, не можемъ вече да търпимъ, защото всичкитѣ нареди ни ся присмивжтъ.

Гдѣ представителитѣ казвжтъ на общинитѣ: търпѣте, нъ ако не сж чули отговорѣтъ на общинитѣ, ще го чујѣтъ наскоро, и той ще е сжщиятъ, какъвто е на народѣтъ.

Гдѣ вѣстникари, Гдѣ учени Българи, Гдѣ представители! Докажете на народѣтъ що да вржши, по ако кажѣти пакъ търпѣніе, то вече не ще ся търпи, защото безъ свѣщенници не можѣ да бѣди народѣтъ. На много мѣста дѣтца умржтъ не въкрѣстѣни и умрѣли заравжтъ не успѣши. Чи това търпи ли ся? Дайте си мненіето, защото най после като ся унужди народѣтъ, ще ся принуди пакъ да припознава гръцкото духовенство, и тогава грѣхѣтъ е вашъ, защото народѣтъ е лишѣнъ отъ всичко. Съ нѣтъ рѣшеніе чаками отговорѣтъ ви

ПАНАГЮРИЩЕ, 3 Януаріѣ. — Тука ся приказва на Нова Година слѣдующето слово отъ Г-на В. Чолакова. Молиж ви, помѣстете го въ вѣстникѣтъ си.

И така братіе, старата година вече премина, и ные свѣщенно срицаме днѣска новж годинѣ. Нъ и тая година така сжщо ще премине и ще ся съедини съсъ годинѣтъ и вѣковѣтъ, които ся сливажтъ въ вѣчность, — и вмѣсто радостъ и тържѣства, ные ще посвятимъ и ней опова тѣжко спомнѣване, съсъ което глѣдаме на всичкытъ прѣминали години безъ повѣрчане; премина ще подобно на старѣтъ годинѣ и всичкытъ нашъ земный животъ и ные ще предстанѣмъ най после прѣдъ лицето на вѣчностьтъ!

Защо сме ные повиканы отъ Бога въ тоя врѣменѣнъ животъ? Защо осждени да бждемъ очевидци на непрестанны промѣненіи и игри на живота съсъ смъртѣтъ? Мигаръ за това да посрицаме всякъ минута, часъ, день, годинѣ съсъ безсвѣстна радостъ, а послѣ да ся прѣдаваме на тѣжкото сящане за преминалото, кога всичко това изчезне въ безднѣтъ на вѣчностьтъ? Мигаръ за това всичко дохожда и прѣминува около насъ, за да простираме ржцѣтъ си къмъ бждѣщето, и да глѣдаме само какъ то осуетява нашитѣ надежди и изчезнува като димъ въ въздухѣтъ? О! Кой може да постигне всичкото течение на врѣменнытъ животъ! Ако поглѣднѣме на чѣловѣческытъ общества що ще тамъ да видиме? Боже благый! Тамъ мнозина недостойни блаженствуважтъ, а мнозина достойни мокржтъ хлѣбѣтъ си съсъ слъзи, и съсъ плачъ растѣораватъ своето питіе. Порокѣтъ възвѣла на

лоно избялѣлѣ, а добродѣтели въ търнѣтъ Талантите забравени, неспособностите отъ личени. Богъ всеблагъ, а човекътъ най хубавото творение на Неговите ръце, — злочестъ. Богъ правосъденъ, мажътъ на правдата у сълзы, бѣди и сиромашия, а нечестивиятъ като пѣ беззаконното като вода, пѣ пѣлъ чашъ и отъ земните насыщения и търси гдѣ ще да събира плодътъ на своите неправды. Какъ ще можемъ да постигнемъ тая темнота?

Записи, благочестивый Христѣнинне, на врѣме при потокъ на лъжовните човѣчески работи, вѣзани въ вътрѣшната хранища на своите души, и ти ще видишъ, че ти е даруванъ врѣмениятъ животъ за много по высокъ цѣль, а не само да гледашъ приходите работи.

Всичко онова, съсѣ което сме обиколени, безпрестанно прѣминува, самото наше тяло оя измѣнява, и слѣдъ всѣко мигане, то вече не е такова, каквото е било по напредъ, нѣ при всякакви външны и вътрѣшны промѣны, ние усящаме въ себеси нѣщо постоянно и неизмѣнно. Всичката природа никога не прѣминува определените стѣпени на съвършенството, нѣ ние непрестанно си стрѣмимъ къмъ ново съвършенство. Това постоянно наши стремление къмъ съвършенството е гласътъ на духътъ, който говори всѣкому, че всичкитъ наши врѣмениятъ животъ, е само приготвяване къмъ вѣчността, пѣтъ къмъ нерожковорениятъ градъ — Небесныйтъ Иерусалимъ. И така, благочестивый Христѣнинне, всяка минута, всякой часъ на твои животъ, трѣбва да бѣде мѣрникъ на твоето духовно съвършенство. Всичко что ни окружава, что владаме и ся ползуваме по Божиятъ милость, трѣбва да бѣде само, като срдѣство къмъ нашето духовно възрастване. Всичко, что ни служи тука за удовлетворение на нашите врѣмения потребности — всичко ще премине и ще ни остави предъ прагътъ на гробътъ: само безсмъртната душа съсѣ своите дѣла ще премине Йорданътъ на смъртътъ.

Нѣка ся обрѣмее сега къмъ прѣминавайтъ свой животъ и видиме: какъ сме изпълнявали нашето назначение, да ли сме ся стремили усърдно къмъ нашата висока цѣль? Да ли сме учинили какво гдѣ добро дѣло въ нашитъ прѣминава животъ?

По свѣтътъ всичко извършва своето назначение. Рѣкитъ текатъ и ся изливатъ въ морята. Земята ся обрѣща около своитъ ось. Растенията излизатъ изъ земята и ся стрематъ къмъ слънцето.

Нѣ стремиме ли ся ние къмъ нашето съзнание, къмъ съзнането на вѣчната правда? И намъ е дарована Божественна сила, която ни привлича къмъ духовното срдѣстие на всичкитъ разумны същества. Какъ сме й ся покорявали ние въ продълженіето на нашитъ животъ? Богъ ни е далъ врѣме за работене, нѣ учинили ли сме въ това врѣме какво гдѣ дѣло човѣколюбия и милосрдия? Прощава ли ни сми нашитъ близки за оскорбленіята? Грѣшили ли сме ся за общото добро, като за своето собствено? Изпълнявали ли сме нашитъ длъжностъ къмъ кождо ни е призвалъ Богъ и Отецеството по любов и по съветъ? Ако сме всичко това пренебрегавали въ прѣминавайтъ наши животъ, то онова врѣме е за насъ изгубено. — И не мисли, благочестивый Христѣнинне, че изгубеното врѣме може да ся допълни съсѣ новы дѣла. Нѣ, всяка една минута е назначена за свое работене, — и всичко, что можешъ ти да научишъ въ бѣжцето врѣме, то ще вече да привадижи на бѣжцето. Невъобразявай, че твоитъ дѣла така прѣминуватъ, както прѣминува и врѣмето. Нѣ, всякой твой постѣжъкъ, всяка мисль, всѣко

добро или зло дѣло, което по видимоу ты износишъ изъ себеси, у тебе ся пакъ върца, напечатвася неизгладимо на твоето срдѣце, съставлява твоето духовно същество и остава въ наслѣдіе на всичкото твоє потомство. Родовѣтъ изчезнуватъ, а врѣмето нише на твоитъ гробове своите истини, които четатъ слѣдующитъ родове и обрѣщатъ въ свои ползъ: като изчезнуватъ, тѣ оставятъ на своите гробове други истини, отъ врѣмето написани въ ползъ на други родове. Затова благочестивый Христѣнинне, стояйте къмъ вашето духовно съвършенство заедно съ врѣмето, внимавайте нѣговитъ гласъ и изпълнявайте всичко онова което изисква отъ васъ. Защото да изостаа човѣкъ отъ врѣмето назадъ, така нешто е странно, както и когато го човѣкъ прѣдваря.

Нѣка съединиме съ размишляването за прѣминалото, и рѣшеніето да не забравямы за напредъ високото наше назначение, и за него единствено да живѣеме. Що неможе да изпълни нашата немогъ, то ще извърши всѣдѣствующата въ насъ благодать Божия. Нѣка не забравямы и това, че нашата рѣшимостъ не трѣбва да ся ограничи съ едно само пожелание на новѣтъ годниж, всѣкой часъ въ живота, така да речемъ, е новѣтъ годниж. Затова всѣкой часъ ние трѣбва да помниме что работиме и что трѣбва да работиме.

И сега, като влизаме въ врататъ на новѣтъ годниж, нѣка ся помолиме на Господа Бога, да дарува на всички насъ Своитъ благодатъ помощъ, да укрѣпи съсѣ силатъ на Своитъ премѣдростъ и любовъ нашитъ честитъ Царь и Господарь — Султанъ Абдулъ Азизъ, да дарува тѣжъ годнижъ Нѣму и на Неговитъ подданици всичкитъ душевны и телесны радости, и въ новото лѣто да поднови нашитъ силы съсѣ разумъ и любовь. — Аминъ.

ТУРИЯ, 9 Января. — Въ послѣднитъ бройови на Турция чехохъ една дописка отъ Галацъ, която говори помежду другитъ, за Болграда и нѣговото централно училище. Дописникътъ ви има право. Четиритъ годнишното ми маине въ тоя градъ, ма кара да подтвердъ същото. Споредъ работата си, азъ имахъ доволно случай да посѣщавамъ училището. Слушахъ различни мнѣния. Азъ можихъ колко гдѣ да си дамъ отчетъ за работити му. Споредъ тоя отчетъ азъ мога да кажа че главната причина на дишнитъ несъгласия между управителитъ училищия и учителитъ е повече въ ученицитъ вътрѣшны отъ колкото въ учителитъ. Тѣ неспасалия ползуватъ други. Нѣ само правителството гледа да ся воспользува отъ слабоститъ имъ, нѣ още, то бѣше неоплазило Болградци като бѣше турело прѣзъ врѣзъ училище и вѣсѣкъ. То устѣла въ цѣлитъ си: турѣ рѣжъ връхъ черковата като настани протопопъ Ромжиянъ, а вѣтътъ Русинѣтъ извади. Проводи учителитъ за дѣтското училище Ромжиянъ, също и за взаимнитъ училища по единъ Ромжиянъ, да ромжиятъ дѣцата въ връхъжъ имъ възраст. Болградци гледатъ също туй съ равнодушіе. Като поромжиян и главногъ училищѣ, надъ което много пѣти, при раздоритъ на нашитъ ся е нечитвало да на изправи, тогава ще има нѣлѣта си изпълнена. И не е нѣщо невъзможно. Ако ся държатъ се тѣ Болградци туй вънъ, че и него прекръщатъ.

Вѣтрѣшнитъ ученици ся на брой до 30, наидше отъ разны мѣста на България и отъ околноститъ на Болградъ. Намѣсто да искаватъ признателностъ на Комитетѣтъ, който е доелъ грѣшката да ги вѣснѣта и принѣтитъ за хора: намѣсто да гледатъ да ся ползуватъ отъ това за тѣхъ благоприятно обстоятелство, гѣ напротивъ направила съ постѣжытъ и

главоболѣята си комитетѣтъ да рѣши да не прѣима нѣкого вече отъ отсѣмѣжъ България. Ето плодѣтъ на това тѣхно непокорство. Ако щѣха да ся въспыгнатъ още нѣколко туканини Болгарчѣта, тѣ имъ залушнѣжъ пѣтъ. Усадително, а при това твърдъ скръбно е таковото имъ поведѣние. Усадително е, че не си гледатъ рахати, когото и въ бащижитъ си къща не бы намѣрили, а нѣкон дори и не сѣнували. Скрбно е, че залушнѣжъ пѣтъ за други ученици, туритъ човѣка въ мисль, каквы граждани и народни двигатели ще бѣждѣ за въ бѣдѣжѣ; още сами си ставатъ причинѣ да ги исклучатъ изъ училището и сѣтъ да ся кажатъ. Какво имъ бѣше оная година когато Комитетѣтъ бѣше исклучилъ 5-ма отъ найотличнитъ ученици, а после ги пакъ, слѣдъ много канѣи и молбы, прибра, за да му не идѣтъ напраздно до тогавашнитъ грѣжи и старанія?!

ЛѢСКОВСКА СВАДБА.

Отъ П. В. Оджакѣва.

I. За женѣнието въобще, за момѣтъ и прѣня (момѣка).

По старѣ обичий у насъ у Лѣсковѣтъ старѣ женѣнието, когато стапи момѣка въ 18-20-тѣ си годниж, и момата тожде въ 18-20-тѣ си годниж. Само у най-новитъ прѣяна момѣка хвана да ся жене въ 25-тѣ си годниж, а момата въ 21-2-рѣж, нѣ то не може да ся изѣмне за срдѣне число. Случава ся тукъ тамъ, че ся ужинава нѣкое момѣче и въ 13-тѣ си годниж, нѣ то става или по нѣкожъ клинѣжъ нуждѣ, или по хубостъ или по случай, че ся е появилъ нѣкой отличитъ момѣкъ въ добро състояние. Прѣминайтъ ли момѣка и момата 25-тѣ годнижъ отъ възрастъ си неужѣбны, то тѣ ся казватъ нѣкы прѣстарѣли (дѣрты, дѣртѣ прѣгѣтъ дѣрта мома), прѣкарани и забравени. Нѣ споредъ българскѣтъ пословицъ: „дигѣтъ нѣма юргенско или само моминско село“, таквы-зи ся прѣхвърлили годнижъ и пакъ ся оживатъ до 30-тѣ и 35 (?) годниж, нѣ момѣтъ по-многогъ ся ужинаватъ за вдовецъ въ таквы-зи забравѣжъ възраст. Прѣня отъ 30 или 35 годнижъ ако е отъ срдѣния рака взѣма нѣкое сиромашко младо момѣче, нѣ грозничко, или пакъ нѣкое съвѣтъ грозно по прилѣжѣжъ си на състѣнието му. При насъ выпѣжы бѣва момата твърдѣ малко по-низка отъ мѣжа си, нѣ отлично здрава, пѣлна и крѣпкокрѣпна. У момата е ръстъ срдѣный, който стои по-близу до высокъ, отъ колкото до низкъ; образъ и лице укрѣпѣлъ, твърдѣ малко близу до дългитъ; коса дълга костенена (пѣзруса) и гѣста, чело, срдѣния высочина и широчина, право; вѣжды приличны и были склѣзени, и малко по-черничны отъ косѣтъ; очи вѣрны и сини, (кото пакъ чернѣжъ косѣ, тѣ и мѣтъ вѣжды и очи черны-гарановы); носъ сѣразмѣрѣнъ и твърдѣ приличѣтъ, малко високо отъ устата; уста иѣтъ голѣмичны; устны приличны; жѣбы бѣлы и равни; брада пѣлна и широка; страны пѣльны; цвѣтъ румѣнъ съ бѣлѣсть оканѣнъ; уши правилины и мѣсанѣты; вратѣ срдѣны и дебелѣ; гуши бѣлы; плѣщы широки, раце срдѣния дължина, пѣлни, мѣсанѣты и съ ямы мускулы; прѣсте срдѣния и дебеличны; плѣсница широка. Гърди млѣчны за отхрана на много дѣца; въобще отъ крѣста на горѣ (снагѣ) та е едра и юначна земѣдѣлка. Крѣсть срдѣный по-вече наклонѣтъ къмъ дебѣлижъ, отъ колкото къмъ тънѣсть, което ги прили природно безъ трудъ да раждатъ здравы и много дѣца отъ 10-15 — Момѣтитъ сѣ едри, пѣлно-высоки; едни отъ тѣхъ имѣтъ исполничка снага и ръстѣ, други срдѣный ръстѣ и пѣлни, а правѣ Хунскы ръстѣ. Това дана да ся разбере, че тукъ има стари Славяны, Рѣти, Хуны съ волѣжы Болгары. Прѣмѣса отъ грѣцкы или арнаутѣ

скый типъ нѣма, тѣй сѣще нѣма и романскый, а чисто славнскый типъ. Хода на момѣка е гордъ, лѣкъ, правъ съ цѣлъ снажъ сѣ мѣсти, а у мо, мѣжъ е по-бързъ, което прави, че снагата е наведена еднавъ забѣлжително за равновѣсе на търбуха. Въ лѣвоста и сѣлѣжъ моната не сѣ вѣда на отъ (на) момѣка; ти тѣй е здрава, снажѣста и юважна, цѣто много има, които сѣ надбѣрѣватъ сѣ мѣжето си. И ако да не е патриархалното вѣздание на мѣжѣ у кѣщи, то жената бѣмъ надвѣдала и въ сѣлѣжъ. Нѣ тукъ сѣ отличива покорността и послушността на женѣтъ кѣмъ ступанина си. Въ ума и остроумието лѣсковскѣ момѣ сѣ по умни отъ юргѣнѣтъ; отъ това и много жени учатъ мѣжето си на умъ и ги управѣтъ на работѣ. Мѣжето сѣ малко твърдо-главы, свирѣни (сербесъ) и отъ малко сѣ разсърдѣватъ, отмѣстители. Постоянни на обѣщанието си и защитници на другарѣтъ сѣ въ случай пуждъ; вѣрни и честолюбни въврѣшители на порѣчки тѣмъ прѣдѣдени. Вѣрността и честолюбнѣто ги прави, че тѣ въ старостъ отъ 30 години нагорѣ ставатъ по-опытни и по-умни. Живота на женѣтъ пада въ немощъ у 60-тѣ години, а на мѣжето въ 80-тѣ, въ които години тѣ вѣкъ не могатъ да работѣтъ тѣжкѣ землѣдѣлскѣ работѣ. (Слѣдва).

ПОЛИТИЧЕСКИ ИЗГЛѢДЪ.

ФРАНЦИЯ. — Една телеграфическа депеша отъ Парижъ подъ дата 22 Януарія (н. к.) ни съобщава едно скратеніе отъ словото, което императорѣтъ приказалъ по случай на отварянѣто на законодателното тѣло. Ето го:

„Мирѣтъ сѣ види усигоренъ насѣбѣдѣ; защото вѣрѣтъ търсятъ да рѣшавѣтъ прѣтелски мѣжнотини намѣсто да ги рѣшавѣтъ съсъ оружѣята. Сбиранието на флотити инглишки и францужки въ сѣщити скѣли, показа че свѣрскити, образувани въ полетата на боятъ, не сѣ са разслабили и че вѣрѣмето не е направило освѣтъ да заѣчи сѣгласието на двѣти страни. Относително за Германия, намѣрѣнието на императорѣтъ е да слѣдува да дѣржи една неутрална политика. Италия, казалъ Нег. Вел., утвѣрди единството си, като освѣти столицата си на Флоренція, и нѣа мѣсто да вѣрѣвами върху точното изпълненіе на договорѣтъ отъ 15 Септемврія и върху упавата на необходимата властъ на папѣта.

Убиѣството на Линколна причини едно общо отвращеніе, и смъртта на белгійскѣя цѣрь еднодушни кахѣри. Въ Мексика, народното правителство са затѣгнува; француската експедиція наблюдава да си свѣрѣни, и правителството на Н. Вел. сѣ прѣговарѣ съсъ правителството на императорѣтъ Максимилиана за да отрѣди епохата за повикванието на францужкити войски. Императорѣтъ прави най добри желанія за благоденствието на голѣмата Американска Република, са ублажава отъ прѣставанія на боятъ, и надѣва са че възненіето произведено отъ прѣсѣтствието на францужкити войски, ще са утѣши предъ свободата на обясненіята на францужкото правителство.

Колкото за вътрѣшнитѣ работѣ, Н. Вел. казалъ чи съществующата тишина му позволила да отиди да посѣти Алжерія дѣго нѣговото прѣсѣтствіе не бѣ направило друго освѣтъ да усигори отъ ново интересити и да приближи племената. Императорѣтъ

говорилъ послѣ за доброто положеніе на финанциити, които са улучшавѣтъ отъ день на день, за нѣвакви си проекти за закони, които ще са разгѣдудѣтъ отъ камарити за прѣвѣсходното състояніе на землѣдѣието, на търговіята, и на общенародното просвѣщеніе и за икономити направени върху бюджетѣтъ на войната и на мореплаваніето, съсъ начинъ да са примирѣтъ интересити на хазната съсъ интересити на страната.

ПАПСКИ ВЛАДѢНИИ. — Слухови сѣ раздаѣтъ чи сношенія помежду папата и русското правителство щѣли да са прѣкъснати. Причината на това бѣла че когато папата по случай на новата година, прѣсѣлъ дипломатическото тѣло, той извадилъ изъ аудѣнціята плѣята на Русія, защото му бѣлъ направилъ нѣкои забѣлжѣки.

ИНГЛИТЕРА. — Парламентѣтъ са свикѣлъ официално за 1 Февруарія (н. к.). Царското слово ще сѣ прикажи отъ Царицата.

Увѣрѣватъ че въ словото си, Нѣино Величество ще прѣпорѣчи на парламентѣтъ да земѣ въ уваженіе прѣдложеніята които ще му сѣ направѣтъ за избирателното прѣобразование.

Една депеша отъ Дублинъ извѣстява че тѣ дни полиціята уловила въ еднакъ касинѣ 500 копѣя (мѣждраци) и една машина за казѣи.

Въ една друга кѣща оружѣя отъ сѣвакви видови и 200 килограмма бакѣръ за казѣи сѣ открили.

Дѣто ще са кажи Феніанцити сѣ явяѣтъ пакъ върху ирландескѣя хоризонтѣ.

ИСПАНІЯ. — Хортува са че боятъ между Испанія и шлеската република вафаналъ. Тѣ слухови не сѣ положителни.

СѢВАКВИ НѢЩА И НОВИНИ.

Съобщаватъ ни слѣдѣющето:

Презъ тѣ дни прѣстигнаха въ градѣтъ ни двама свѣщенници Бѣлгари отъ Чирпанъ (пловдивска епархія) съсъ намѣрѣніе да отидѣтъ на Божи-Гробъ на поклоненіе. Тѣ свѣщенници сѣ млади и са глѣдѣтъ за добри родолюбци сравнително съсъ другити свѣщенници. Нѣ отъ друга страна цариграшкити Гръкѣни имъ харесали, май-май, та нада-ли ще отидѣтъ за тѣ свѣти мѣста, ако слѣдудѣтъ това което сѣ слѣдудвали досега. Дано ги вразумѣше Господъ. Защото ако са случи противното, нѣ за Божи-Гробъ, нѣ и за Чирпанъ нѣма да имъ останѣ пари за да си отидѣтъ.

Азъ са чуда и мая нанѣтина какъ настоятелството на Бѣлгарската тука черкова дава приближѣще или но добръ чѣстъ на пастири, които, съсъ лошавото си поведѣніе, повече повѣрѣдѣтъ и унижавѣтъ народѣтъ отъ колкото да го ползудѣтъ и уважавѣтъ.

— Въ послѣдніятъ си брой, нѣй бѣхми извѣстѣли че три дѣца сѣ прибрали въ метохѣтъ, и едно момиче петнайсетъ годишно, въ кѣщѣтъ на П. Пр. Пларіона. Тѣ новини сѣ лишени отъ основа.

— Бѣлгійското правителство натоварило нарочно Г. контъ д'Аримонта да извѣсти за Н. Ц. В. Султанѣтъ смъртта на Леополда I и възвѣщаніето върху тронѣтъ на Леополда II.

— Миналіятъ понѣдѣльникъ, лордъ Ліонсъ и Маркизъ де Мустіе имѣха една дълга разговорка съсъ Н. В. А'али паша, министръ на външнитѣ работѣ.

— Научавами са че тая недѣля са убѣсили въ дюкенѣтъ си на Галата единъ абаджіи Калѣфѣреѣ. Не са знай причината която подсторѣла тогѣви кѣтъника да сѣ убѣси.

— Увѣрѣватъ че инглишкѣятъ прѣдставителъ въ международната конференція за здравіето прѣстигнѣлъ тѣ дни въ градѣтъ ни.

— Казудѣтъ че тѣ дни Куршидѣ-паша, който са наименова главенъ управителъ на Едренескѣя Вилаетъ, са приготвѣлъ да трѣгнѣ за мѣстѣто си.

— Миналата сѣбота Великѣятъ Везиръ раздаде декорации на лицата които са отличѣха по ревностиа си и по прѣданностиа си презъ холерата. Тая церемонія зафана по 8 часа, въ голѣмата сала на Сераскерѣтъ съсъ раздаваніето на нишани отъ Османіе и Междѣде отъ разни класови.

Слѣдъ раздаваніето на тѣ нишани Великѣятъ Везиръ приказѣлъ едно кратко слово, както слѣдува:

„П. Ц. Вел. благовѣли да припознай услуги направени отъ извѣрѣдната комисія за вдѣрѣието и благоволи да даде на докторити и на други граждански и воински чиновници които правѣха чѣстъ отъ нежъ декорациити които са раздадохѣ. Н. Ц. Вел. изрази въ сѣщѣто вѣрѣме желаніето си за да не сѣ лѣви веки въ страната ни азѣлскѣятъ бѣгъ. Опиричѣскити отличѣи, които Н. Ц. Вел. даде, сѣ награди тѣврѣ честолюбни, и увѣрѣнъ сѣмъ че тѣ които ги прѣеха, ще знаѣтъ да ценѣятъ тоя знакъ на царскѣто благоволеніе. Нѣ най хубавата награда която награденити могатъ да прѣѣмѣтъ, приложилъ Н. Вис., е съвѣстѣта на длѣжнѣността изпълнена въ мѣжни обстоятелства и съ рѣшѣстити и прѣдѣденити услуги направени на чѣвѣщипната.“

Подвѣрѣдѣтелѣтъ на комисіята, докторъ Сава приказѣлъ послѣ едно слово въ отговоръ на словото на Великѣятъ Везиръ. Въ това слово той го благодари въ името на другарити си и на населѣніето за мѣрѣкити, които са веѣха.

— Хаируллахъ ефенди, турски посланикъ при персийскѣятъ дворъ, отворилъ спомоществованіе за изгорѣлѣити отъ 6 Септемрія.

— Распрѣти помежду Гърцити и Бѣлгарити въ Правѣдія, които бѣха прѣстамали, сѣ пакъ появили.

— Умоляѣтъ са онѣи отъ нашитѣ спомоществоватѣли, които не ни сѣ внесли спомоществованіята си да ни ги внесѣтъ колкото можѣтъ по скоро, защото имѣамъ нужда отъ пари.

Ако не прѣтѣятъ парити, които ни сѣ длѣжѣни до едно ваде отъ единъ мѣсецъ, нѣй нѣма веки да имъ турѣмъ извѣстѣи и да ги молимъ, нѣ ще прѣкъснимъ да имъ проваждами вѣстѣнѣи.

ИЗВѢСТІЕ. — Отъ единъ мѣсецъ насѣмъ са отвори въ Шумѣтъ една книгопродавница подъ име Братія Бѣсковѣи.

Онѣи отъ нашии съотечественици, които живѣятъ близо до тоя градъ, можѣтъ да са отправѣтъ за сѣвакви книжки училищни и забавѣтелни, издадени до сѣга за бѣлгарски, до речѣнитѣ Господѣ, които ще си пѣмѣтъ грѣкѣката да ги испроваждѣтъ спорѣдъ надѣнѣстѣ.

Отговорникъ Никола Генѣвичъ.